

2010-10-12

Dnr 43-2010:1530

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av
Fågelmara skola och Ramdala skola
i Karlskrona kommun

Rektorn vid Fågelmara skola och Ramdala skola.

Egnahemsvägen 4

373 02 Ramdala

Tillsyn i Fågelmara skola och Ramdala skola

Förskoleklass

Grundskola, årskurs 1 -5

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Fågelmara skola, Ramdala skola och Karlskrona kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Det framgår att Fågelmara skola åtgärdat de brister, förutom en, som Skolverket påpekar i sin inspektionsrapport från år 2006. Den brist som kvarstår är uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen. Ramdala skola bedömdes däremot inte ha några brister vid förra tillsynen. Vid den regelbundna tillsynen 2010 finner Skolinspektionen emellertid att båda skolorna visar liknande brister med endast små nyansskillnader i bedömningarna.

Elevernas resultat på de nationella ämnesproven i årskurserna 3 och 5 visar sig goda och i stort sett alla elever når kraven för godkänt. Både Fågelmara skola och Ramdala skola planerar sin undervisning utifrån de nationella målen och arbetar på ett medvetet sätt för att göra de nationella målen kända för både elever och föräldrar. Däremot genomförs inte uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samma utsträckning med de nationella målen som utgångspunkt. Exempelvis behöver både individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen och åtgärdsprogram ha en tydligare koppling till de nationella målen i läroplan och kursplaner. Lärarna har ett aktivt förebyggande värdegrundsarbete men eleverna är inte delaktiga i det konkreta arbetet med att ta fram åtgärder för att förebygga och förhindra kränkningar samt i

aktivt förebyggande värdegrundsarbete men eleverna är inte delaktiga i det konkreta arbetet med att ta fram åtgärder för att förebygga och förhindra kränkningar samt i uppföljning och utvärdering av genomförda åtgärder. Det är viktigt att rektorn regelbundet bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete både när de gäller kunskapsuppdraget och värdegrundsuppdraget och sammanställer detta på skolnivå. Ett sådant arbete är nödvändigt för att rektorn skall få kunskap om hur uppföljningar, utvärderingar och bedömningar utförs på lärarnivå för att sedan använda detta som underlag för att utveckla verksamheterna i syfte att öka elevernas måluppfyllelse. Det pågående medvetna arbetet i skolorna kan ytterligare utvecklas i syfte att bidra till ännu bättre förutsättningar för elevernas utveckling och lärande.

Skolinspektionen har i tillsynen av Fågelmara skola och Ramdala skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolorna kan inte redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, kursplanerna),
- Rektorn säkerställer inte att lärarna regelbundet utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas mål och de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen överensstämmer inte med kraven i författningen (Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg, 7 kap. 2 § grundskoleförordningen),
- Rektorn tar inte fullt ut ansvar för att skolornas resultat utvärderas regelbundet för att använda detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar),
- Rektorn ser inte till att den årliga planen för att förhindra kränkande behandling och elevernas medverkan motsvarar kraven i enlighet med 1985 års skollag och förordning (14 a kap. 1 och 8 §§ 1985 års skollag samt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling),
- Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid på ett sätt så att de uppfyller författningarnas krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-3

Rektorn och Karlskrona kommun har ansvar för att skolornas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Karlskrona kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet.

Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Karlskrona kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Ebba Svartz, Marita Bruzell Nilsson och Helene Roslund.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg

Enhetschef

Ebba Svartz

Undervisningsråd/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Fågelmara skola
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Ramdala skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Karlskrona kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Fågelmara skola och Ramdala skola den 7 - 8 september 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt.** Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Fågelmara skola och Ramdala skola, dels den information som samlats in under besöket. I Fågelmara och Ramdala skolor intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolorna

Tabell 1.: Antal elever på Fågelmara skola

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	17
Grundskola	80
Obligatoriska särskolan(integrerad elev)	1

Källa: Skolans uppgift 2010-09-21

Tabell 2.: Antal elever på Ramdala skola

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	22
Grundskola	97

Källa: Skolans uppgift 2010-09-21

I rektorsområdet ingår Fågelmara skola och Ramdala skola. I båda skolorna finns förskoleklass och årskurs 1 – 5. Fågelmara skola ligger på landsbygden cirka tre mil nordost om Karlskrona stad. Skolan är en byskola med cirka 100 barn och elever och i skolan finns också fritidshem och förskola. Närheten till skog och mark stimulerar till lek och aktiviteter utomhus. I årskurs 6 fortsätter eleverna från båda skolorna sin skolgång i Jändelskolan.

Fågelmara skola har ett arbetslag med personal från förskoleklass, fritidshem och grundskola. En av lärarna är arbetslagsledare och tar tillsammans med övrig personal ett stort ansvar för verksamheten och eleverna. Det har varit många byten av rektorer de senaste åren och personalen är van att klara sig själva. Den nuvarande rektorn är anställd på skolorna från och med höstterminen 2010.

Av Skolverkets inspektionsrapport från år 2006 framgår att elevernas inflytande över innehåll och arbetsformer bör utvecklas och att elevens val inte genomfördes enligt författningarna. Vidare behövde kunskapsuppföljning förbättras och arbetet med att konkretisera de nationella målen för utbildningen för både elever och föräldrar förbättras. I hem- och konsumentkunskap erbjöds inte undervisning så att eleverna hade möjlighet att nå målen i årskurs 5. Vid Skolinspektions tillsyn hösten år 2010 kvarstår en brist nämligen kunskapsuppföljning i alla ämnen som eleven får undervisning i.

Ramdala skola ligger på landsbygden cirka 1,5 mil nordost om Karlskrona tätort med närhet till skog och hav. I skolan finns fritidshem och i anslutning till skolan finns också en förskola. Undervisningen bedrivs i åldershomogena klasser i ett arbetslag från förskoleklass, fritidshem och grundskola. Rektorn har sitt arbetsrum i Ramdala skola och är cirka en dag i veckan i Fågelmaras skola.

Vid Skolverkets inspektion år 2006 framkom inga kritik- eller förbättringsområden.

Tillsynsprotokoll för Fågelmara skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan kan inte redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Kursplanerna

Motivering:

Det framkommer i samtalen med lärarna att i stort sett alla elever når kravnivån för mål att uppnå i de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Däremot redovisar inte skolan någon samlad bild av elevernas resultat i övriga ämnen. Skolinspektionen kan därför inte bedöma elevernas måluppfyllelse i andra ämnen än svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska. I samband med uppföljningen av detta beslut ska rektorn redovisa kunskapsresultaten i samtliga ämnen för årskurs 5 och i svenska/svenska som andraspråk och matematik för årskurs 3.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att lärarna regelbundet utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas mål och de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen överensstämmer inte med kraven i författningen.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

Vid Skolverkets inspektion år 2006 konstaterades att uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen behövde förbättras. I Karlskrona kommun använder skolorna ett digitalt system (Schoolsoft) för att dokumentera de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen. I dokumentationen från skolan och i samtalen med lärarna framgår dock att skriftliga omdömen inte ges i alla de ämnen som eleverna får undervisning i. Exempelvis ges skriftliga omdömen i de lägsta årskurserna främst i svenska och matematik trots att timplanen anger att eleverna ska ges undervisning i bland annat de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena från och med årskurs 1. Det framkommer också att i de fall omdömen ges i de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena ges dessa i block vilket inte är i överensstämmelse med författningen. Bedömningarna om elevens kunskapsutveckling i de skriftliga omdömena samt målen för elevernas utveckling i de individuella utvecklingsplanerna framstår dock som otydligt formulerade i förhållande till målen i läroplan och kursplaner. Vidare framgår inte tydligt i dokumentationen vad som är skriftliga omdömen och vad som är de framtidsytande individuella utvecklingsplanerna. Likaså indikerar dokumentationen som Skolinspektionen tagit del av på att elevernas intresse och engagemang till viss del bedöms vilket innebär att bedömningarna inte till fullo utgår från de nationella målen i läroplan och kursplaner. Att målen uttrycks utifrån elevernas beteenden i kommunikationen med elever och föräldrar ger en missvisande bild av vilka mål som ska styra lärarnas bedömning.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn tar inte fullt ut ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Skolan saknar såväl en samlad bild av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen som en redovisning av arbetet med normer och värden och resultatet av detta. Det är viktigt att rektorn regelbundet utvärderar skolans resultat och har en samlad bild av dessa på skolnivå för att använda detta underlag för att i högre grad nå de nationella målen och utveckla skolan kvalitativt. Exempelvis redovisar inte skolan i kvalitetsredovisningen en samlad bild av elevernas måluppfyllelse i de olika ämnena.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Rektorn ser inte till att den årliga planen för att förhindra kränkande behandling och elevernas medverkan motsvarar kraven i enlighet med 1985 års skollags och förordningens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 1 och 8 §§ skollagen(1985 års skollag)

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Lärare och elever uppger att de arbetar förebyggande för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att det sällan är några tillbud i skolan eller fritidshemmet. Skolan har i sin Likabehandlingsplan generella rutiner för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Däremot saknas en årlig plan med konkreta åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. Likaså saknas en redogörelse i planen för hur de planerade åtgärderna för föregående år har genomförts. En plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Detta görs inte vare sig i skolans eller i fritidshemmets verksamhet.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid på ett sätt så att de uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Vid tillsynen 2006 upprättade skolan inte åtgärdsprogram i alla de ämnen eller områden där en elev var i behov av särskilt stöd. Detta har Fågelmaraskola åtgärdat. Av de åtgärdsprogram Skolinspektionen har tagit del av framgår dock att kvaliteten behöver förbättras. Innehållet behöver tydligare utgå från de nationella målen i läroplan och kursplaner och insatserna behöver vara mer konkreta förhållande till dessa. Det åligger rektorn att tillse att åtgärdsprogram utarbetas i överensstämmelse med kraven i grundskoleförordningen.

Tillsynsprotokoll för Ramdalaskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan redovisar inte en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Kursplanerna

Motivering:

Det framkommer i samtalen med lärarna att i stort sett alla elever når kravnivån för mål att uppnå i de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Däremot redovisar inte skolorna någon samlad bild av elevernas resultat i övriga ämnen. Skolinspektionen kan därför inte bedöma elevernas måluppfyllelse i andra ämnen än svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska. I samband med uppföljningen av detta beslut ska rektorn redovisa kunskapsresultaten i samtliga ämnen för årskurs 5 och i svenska/svenska som andraspråk och matematik för årskurs 3.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att lärarna regelbundet utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas mål och de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen överensstämmer inte med kraven i författningen (Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg, 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

I Karlskrona kommun använder skolorna ett digitalt system (Schoolsoft) för att dokumentera de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen. I dokumentationen från skolan och i samtalen med lärarna framgår dock att skriftliga omdömen inte ges i alla de ämnen som eleverna får undervisning i. Exempelvis ges skriftliga omdömen i de lägsta årskurserna främst i svenska och matematik trots att timplanen anger att eleverna ska ges undervisning i bland annat de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena från och med årskurs 1. Det framkommer också att i de fall omdömen ges i de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena ges dessa i block vilket inte är i överensstämmelse med författningen. Bedömningarna om elevens kunskapsutveckling i de skriftliga omdömena samt målen för elevernas utveckling i de individuella utvecklingsplanerna framstår generellt som otydligt formulerade i förhållande till målen i läroplan och kursplaner. Likaså indikerar dokumentationen som Skolinspektionen tagit del av på att elevernas intresse och engagemang till viss del bedöms och att bedömningarna inte till fullo utgår från de nationella målen i läroplan och kursplaner. Att målen uttrycks utifrån elevernas beteenden i kommunikationen med elever och föräldrar ger en missvisande bild av vilka mål som ska styra lärarnas bedömning. Rektorn behöver tillsammans med lärarna arbeta för att bedömningar och elevernas individuella mål formuleras på ett sådant sätt att de tydligt står i relation till de nationella målen. Vidare att skriftliga omdömen ges i alla ämnen eleverna får undervisning i och att skriftliga omdömen ges i respektive ämnen i de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn tar inte fullt ut ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Skolan saknar en samlad bild av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Det är viktigt att rektorn regelbundet utvärderar skolans resultat i förhållande till såväl kunskaps- som värdegrundsuppdraget och har en samlad bild av dessa på skolnivå för att använda detta underlag för att i högre grad nå de nationella målen och utveckla skolan kvalitativt. Exempelvis redovisar inte skolan i sin kvalitetsredovisning en samlad bild av elevernas måluppfyllelse i de olika ämnena.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Rektorn ser inte till att den årliga planen för att förhindra kränkande behandling och elevernas medverkan motsvarar kraven i enlighet med 1985 års skollag och förordning.

Författningsstöd:

14 a kap. 1 och 8 §§ 1985 års skollag

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Lärare och elever uppger att de arbetar förebyggande för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att det sällan är några tillbud i skolan eller fritidshemmet. Skolan har en Likabehandlingsplan dock saknas en årlig plan för att förebygga och förhindra kränkande behandling som är i överensstämmelse med skollag och förordning. Planen innehåller inte konkreta åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. Likaså saknas en redogörelse i planen för hur de planerade åtgärderna för föregående år har genomförts. En plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Detta genomförs inte vare sig i skolans eller i fritidshemmets verksamhet.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid på ett sätt så att de uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Av de åtgärdsprogram Skolinspektionen har tagit del av framgår att kvaliteten behöver förbättras. Innehållet behöver tydligare utgå från de nationella målen i läroplan och kursplaner och insatserna för att nå målen behöver vara mer konkreta i förhållande till dessa. Det är också viktigt att skolans insatser utgår från positiva förväntningar på eleven och bygger på elevens förmågor och intressen. Det åligger rektorn att tillse att åtgärdsprogram utarbetas i överensstämmelse med kraven i grundskoleförordningen.